

Lumina

Foale săptămânală pentru popor.

(Of.)

Onor. «Asociațunea»

Sibiu

PREȚUL ABONAMENTULUI:

pe un an	Lei 55-
pe o jumătate de an	30-
Centru străinătate	100-
Centru America pe un an	dolari 2-

— Un număr 1 Leu. —

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor: Preotul Iosif Trifa.

ANUNȚURI

se primesc la administrația din strada Mitropoliei 45

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un sir mărunt 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Scumpetea.

In săptămâna trecută a fost multă vorbă în sfatul ţării dela Bucureşti despre scumpetea din ţară.

Ca să ușureze această scumpete și să împede specula, guvernul a luat acum 2 măsuri: a introdus din nou prețurile maximale și a facut o lege contra speculei și speculanților. Dar cei mai mulți deputați și alți pricepatori sunt de părere că nici aceste 2 măsuri nu vor putea ieftini cu nimic viața. Pricinile cele adevărate ale scumpetei sunt altele, mai adânci.

Pricina cea dintâi este valuta (prețul) Leului. Prețul banilor noștri este slab și de aceea ne trebuie bani tot mai mulți. Scumpetea va da înapoi numai când prețul banilor noștri va da înainte. Dar Leul nostru nu va da înainte până când gospodăria ţării nu se va în drepta. Avem prea puțină producție, adeca prea puțină muncă în ţară și de aceea în loc să vindem noi altora ceva, cumpărăm dela ei.

De altă parte, spun alții, chiar și statul ajută scumpetea și specula. Transporturile de mărfuri cu trenul sunt scumpe și anevoie și acestea scumpesc și negoațele. De altă parte, prețul maximal pus pe grâu a împușnat pânea și exportul, iar măsurile schimbăcioase și nestătoare cu exportul vitelor, vor împușna vitele «N'avem organizație, rânduială în ţară, a zis un deputat, și de aceea am ajuns să avem lemne ce putrezesc prin magazine și cărbuni ce se strică pe la Petroșani» în vremea ce la orașe nu capeți un lemn să zvârli după un câine. «Organizație ne trebuie, nu prețuri maximale».

O altă pricina a scumpetei, a zis un deputat, este năravul cel rău și păcătos al bacășului. Ca să poți mișca un negoț de îci-colea, trebuie să ungi roțile mai întâi, iar unsoarea o platim noi cumpărătorii. Scumpetea și specula o ajută apoi și băncile cele mari care au legături cu guvernele. Politica de partid încă ajută scumpetea și specula. Un guvern de partid niciodată nu va putea lăua măsuri adevărate pentru îndreptarea retelelor pentru că fiecare partid își are băncile lui și speculanții lui. «Numai un guvern de competență (de oameni pricepuți și drepti), care să fie bun cu cei buni și rău cu cei răi va putea ieftini viața și opri specula» a zis marele nostru învățat N. Iorga. «Trebue schimbă sistemul, adeca trebue o schimbare din temelie a stărilor și năravurilor din ţara noastră ca să poată veni o îndreptare».

— Noi însă suntem de părere că această schimbare nu o va putea face altineva decât evanghelia lui Isus Hristos și oameni care cred, care trăesc și care lucră după învățările acestei evanghelii.

Să ne cucerim orașele și ţara.

— Glasul unui pastor sufletesc. —

In unul din numerile trecute ale gazetei noastre (Nr. 16) am pus o mapă care arăta cum orașele noastre sunt aproape toate în mâinile străinilor și de acum înainte trebuie să le cucerim. In legătură cu această cucerire, Preasfințitul episcop ortodox din Oradea-Mare, Roman Ciorogariu, scrie într-o gazetă dela Cluj învățaminte foarte prețioase:

«Pe vremea Ungurilor — scrie Preasfințitul episcop — românul nostru nu culea să și dea copilul decât la școlile de preoți și dascăli, pentru că altcum se temea că îl perde mestecându-se prin cele orașe pline de străini. Așa s-a întâmplat că noi nu avem nici meseriași destui, nici neguștori, nici diregători, nici ingineri, ci numai puțini advocați și doftori. Dar acum vremurile s-au schimbat și porțile tuturor școalelor s-au deschis larg înaintea copiilor noștri.

Dar ce vedem că se întâmplă? O mare greșală. Românii noștri nu vreau să și dea copiii la școlile de meserii și cele comerciale și tehnice ca să i facă meseriași, comercianți, ingineri, pădurari și altele, ci toți aleargă cu copiii numai la liceu, adeca vreau să-i facă «domni cu peană». Si nu e bine așa, pentru că tagma cea mai nenorocită este azi tocmai a slujbașilor care trăesc cu peana de scris. Nici un slujbaș pe cale cinstită nu se poate îmbogați, iar după moartea lui, vai și amar de ceice rămân să trăiască cu penzia celui mort. Pe lângă asta cei 56 mii de elevi ce i au licente din toată ţara, vor umple degrabă toate slujbele, așa că mulți vor ajunge domni fără slujbă.

In vremea ce Românii se îndeasă după slujbe, «străinii în mână lor industria, co-

merciul ţării, storc milioane din bogățile ţării și trăesc ca în sănul lui Avram». Așa nu mai merge. Noi Românilor trebuie să ne facem comerțul și industria noastră, pentru că numai prin ele putem cucerii orașele și ne putem face stăpâni peste bogățile ţării.

Numai ne calea asta putem înălțura și primejdia jidovismului. Serbia și Bulgaria n'au năcaz cu jidani tocmai din pricina că sărbul și bulgarul e înșuși comerciantul satelor și al orașelor din ţara lui și de aceea jidovul nu merge acolo, ci vine la noi, pentru că noi n'avem destui comercianți. Unii vor zice că Românul nostru nu i aplecat din firea lui către comerțul și meserie, dar asta nu e adevărat, pentru că pildă Mărginenii noștri din Ardeal și Oltenii din Vechiul Regat sunt cei mai buni neguștori.

De încheiere, Preasfințitul Episcop se întoarce cu chemare către popor să-și dea copiii la școlile de comerț și meserii. Statul să deschidă în fiecare județ câte 3-4 școli de meserii și în județele dela graniță și mai multe. Cu meseriași și comercianți ieșitori din aceste școli se vor umple satele și orașele noastre și vom trece puterea economică a ţării în mâinile noastre prin noi însine.

«Aceasta va fi a doua cucerire a Ardealului prin puterea noastră de viață la care trebuie să se închine tot omul — și dujmanul. Numai în chipul acesta vom putea închide și drumul lui Trotzky la hotărăile ţării noastre. A lui Trotzky și a tuturor dujmanilor care răvnesc la smulgerea bogăților ţării din mâna noastră...»

Înțelepte învățături. Să le ascultăm spre binele nostru și al ţării noastre.

I. T.

O scrișoare ne-a venit dela un jidov.

— „Bolșevismul nu-i departe, va sosi și aici”... zice jidovul. —

Posta de ieri ne-a adus o scrișoare recomandată dela un jidov din Cluj. Asculați Românilor ce scrie jidovul în scrișoarea lui:

«Domnule Redactor! După ce în ţara România-amără (auzi bațocură dela jidovul adus de vânturi în ţară la noi)! e obiceiu că toți sunt domni pentru aceea și pe D-Voastră vă intitulez Domnule.

Mi-a venit la mână Nr. 16 și 17 a vestitei Foiae dv. anumită Lumina Satelor care foiae după cum m'am convins e antisemită (impotriva jidovilor).

E destul de rușinos că un preot care se tine sfânt, să agite și să conturbe liniștea ţării. — Ce aveți tot mereu cu jidovii? Unde trebuie cătat mai mari hoți, pungași și jefuitori, decât preoțimea și poporul român? (și de pe spatele acestui „popor” hoți și pungași te imbogațești tu obraznicule

Șloim)! Vă cunoaște poporul sătate că cine sunteți! Dvoastră nu sunteți creștini ci păgâni pentru că Hristos fiind și el jidov, nu a predicat nimicirea neamului său (dar cei mai mari dujmani ai lui Hristos oare n'au fost jidovii și nu ei l-au răstignit pe cruce, măi Ițig)?

Atâcați pe jidovi că sunt așa și așa, dar dvoastră români mai cu samă preoți cum sunteți? Va veni vremea, că veți fi spânzurați, în primul rând preoți! (Așa precum fac jidani-bolșevici astăzi în Rusia)!

Credeți că mișcarea studențimii va avea rezultat? Vă înșelați! Să fie de 1000 de ori introdus «Numerus Clauzus» pentru aceea jidovii vor fi mai vestiți, mai învățați, mai culți decât Românilor! Acel mai rămas, mai prost a fost românul și aceea va rămâne (până când va alerga cu truda și banul lui în crăjmă și boltă la tine jidane și până când stăpânirea românească va da permisele și afacerile

vouă jidovilor)! Mulți Hamani (adecă păgâni și dujmani ai jidovilor) au fost, dar Dumnezeu ne-a apărât de ei. Au fost nimiciți Hamanii și sperăm că așa se va întâmpla și pe viitor (adecă și noi vom fi nimiciți)!

Voi pentru aceea sunteți antisemiti, ca să vă îmbogății de pe zoala și truda jidovilor! Că căt primiți bani etc. dela jidovi faceti altă politică (aceea ai dreptate și tu jidane! Așa fac politicianii).

Jidovul a fost, este, și va fi om! Avem și noi pe cineva (pe Trotzky și Lenin)! Roata se învârte! Azi e aceasta mare, mâne cade și să ridică altul!

Jidovul e fără minte și fricos, căci ar trebui să facă revoltere, arme, boambe (ca și în Rusia) și ar trebui pe aceia oameni cum sunteți și Dvoastră, să vă deie un glonț.

Jidovii sunt oameni și vor rămâne! Bolșevismul nu-i de parte, va sosi și aici, și vom vedea că care va lua catrafusele mai iute.

Si așa mai departe își așterne pe hârtie jidovul din Cluj tot ce are pe suflet. Toate gândurile și planurile jidovismului sunt puse în scrisoarea de mai sus (am trimis-o Siguranței din Cluj să-l prindă pe jidovul bolșevic care a scris-o).

Cetește Române și iar cetește această scrisoare ca să vezi pe cine încâlzește și îmbogățește țara ta cea dulce și bogată. Cetește Române această scrisoare ca să vezi lămurit și pe față că într-o oglindă toate planurile jidovismului. Cetește, frate Române scrisoarea de mai sus ca să vezi și să-ți dai seama cine a făcut bolșevismul în Rusia și cine sunt apostolii bolșevismului

aici în țară la noi și în celelalte țări ale Europei.

Primejdia jidovismului stă în religia pe care o au jidovii. Religia (credința) jidovilor învață, că numai ei sunt «poporul cel ales a lui Dumnezeu». Toți ceilalți oameni sunt «hamani», «goimi», adecă păgâni cari «trebuie nimiciți» din calea planurilor de mărire ale «poporului ales». Evanghelia Mântuitorului Hristos predică iubirea și pacea între toți oamenii și toate popoarele lumii, dar evanghelia jidovisimului predică ură și nimicirea pentru toți ceice nu sunt «fii lui Israël», «poporul lui Dumnezeu». Jidovii așteaptă și azi «împărăția lui Israël» peste tot pământul și luptă pentru înfăptuirea acestei împărății.

Bolșevismul este răsboiu jidovismului împotriva creștinătății și cu bolșevismul vreau jidovii să nimicească creștinătatea ca pe ruinele ei să se ridice cu triumf «împărăția lui Israël».

Acstea planuri te vedeți spuse și în scrisoarea de mai sus. Vedeți cum se ridică jidovul împotriva «domnilor și popilor din România-amară» și cum ajăță poporul împotriva lor. Așa au început jidani bolșevismul și în Rusia și pe calea asta au adus Rusia în starea jâncă de astăzi.

România noastră este țara cea mai plină de jidovi dintre toate țările Europei și lucrul asta înseamnă o primejdie pentru noi și neamul nostru. În fața acestei primejdii s'a ridicat mișcarea studenților noștri.

Își fac datoria în Basarabia cu prețul vieții. *167 de jandarmi și civili au fost omorâți până acum în Basarabia de bolșevici*, iar 187 au fost răniți. S-au întâmplat și cazuri de acelea că bolșevicii au îmbrăcat haine de ofițeri minciinoși și ducându-se în «control» pe la posturile jandarmilor noștri, i-au pușcat ca pe niște dobitoace. Astfel stând lucrurile, a zis ministrul, judecați la dreptate și pe jandarmii cari au pușcat în cel doi arrestați ce voiau să fugă.

Legea contra speculei.

Guvernul a făcut un plan de lege împotriva speculei și a speculanților și acest proiect a fost dezbatut pe larg săptămâna trecută în casa țării. Cei mai mulți deputați au fost însă de părere că specula și scumpetea nu se vor putea înălțura nici cu această lege. Unii au arătat că ne trebuie mai multă producție în țară, alții au spus că și statul ajută specula întrucât a scumpit transporturile la tren și iarăși alții au arătat cum specula cea mare o face băncile cele mari cari au legături cu partidele politice. «Specula se datorează în locul prim băncilor celor mari, a zis un deputat, și în afacerea aceasta și opozitia încide ochii că să poată face și ea să când va fi la putere. Taci tu că să tac și eu...». «Aș vrea să văd pe guvernul care să pună mâna pe adevăratul speculant, pe bancă...». Profesorul Iorga a spus că un guvern de partid niciodată nu va putea combate specula, pentru că se uită în față speculanțului să vadă ce fel de politică face și de aflu că-i de «cel lui», cel vinovat scapă.

Deputatul Merușiu a zis că legea nu mai atunci e bună dacă se aplică cu sfîrșenie. Comerçanții cei cinstiți trebuie apărați, dar pentru cel vinovat «ar trebui să se introducă bătaia la ușa prăvăliilor», aşa cum e în Bulgaria.

Un deputat vrednic.

Deputatul, V. Merușiu, profesor de aici din Ardeal, vorbind despre legea împotriva speculei a spus că părerea lui este că înainte de toate să se confiște toate averile făcute de speculanți cu fel de fel de specule și înșelăciuni. La astă, mulțimea deputaților din majoritate (liberali) au strigat: «cel te-ai apucat să dăscălești pe alții, du-te la școală!» iar alții i-au adus aminte că și el face parte din partidul guvernului. Dar profesorul a răspuns că «nouă Ardelenilor ne place dreptatea și omenia» și însemnă să spunem adevărul în oricare partid politic ne-am află.

Stările din Basarabia.

In numărul trecut am amintit despre invinuirile ce le-a adus opoziția guvernului pentru omorurile ce le face administrația prin Basarabia. La invinuirile opoziției, a răspuns săptămâna trecută ministrul de interne, general Văitoianu, arătând cu dovezi cum bolșevicii caută să-și deschidă drum în țară la noi prin Basarabia. Ministrul a arătat cum jandarmeria și slujbașii noștri

Ce mai e nou în lumea mare?

Rușii au îngăduit față de Anglia. Bolșevicii din Rusia se apucaseră de arăg și cu Anglezii, dar cu angliușii nu te poți juca numai așa. Anglia a dat termin de 10 zile bolșevicilor să inceteze cu șicanarea vapoarelor engleze aflătoare în apele rusești și să inceteze cu propaganda bolșevică în India engleză. Bolșevicii și-au plecat capul și au primit porunca Angliei.

Sfatul dela Lozanna se va închide prin 15 iunie. Până atunci e nădejde să îsprăvească cu bine pacea între popoarele din Răsărit.

Bolșevismul este răsboiu jidovismului împotriva creștinătății și cu bolșevismul vreau jidovii să nimicească creștinătatea ca pe ruinele ei să se ridice cu triumf «împărăția lui Israël».

Acstea planuri te veДЕti spuse și în scrisoarea de mai sus. Vedeți cum se ridică jidovul împotriva «domnilor și popilor din România-amară» și cum ajăță poporul împotriva lor. Așa au început jidani bolșevismul și în Rusia și pe calea asta au adus Rusia în starea jâncă de astăzi.

România noastră este țara cea mai plină de jidovi dintre toate țările Europei și lucrul asta înseamnă o primejdie pentru noi și neamul nostru. În fața acestei primejdii s'a ridicat mișcarea studenților noștri.

stă acum așa că se aprobie sfârșitul anului de școală la Universitate și mulți din studenți se gândesc la jertfa cea mare de a perde un an întreg de școală. Pe lângă această perdere i-ar dura foarte mult și faptul că studenții jidovi umblă la cursuri și așa la urmă studenții noștri s'ar trezi cu două pagube: ei vor perde anul și jidovii vor câștiga anul școlar. Se aude că studenții ar fi trimisi guvernului anumite condiții de pace, un semn și acesta că studenții în luptă cu mari jertfe. Dar orice s'ar întâmpla, steagul ridicat de studenții noștri, va rămânea și mai departe ridicat și luptă pornită de ei va merge înainte.

Emigrările.

La ministrul de interne s'a făcut o statistică (numărătoare) pe lunile Octombrie-Decembrie 1922, asupra celor care au cerut pașapoarte pentru a pleca în țări străine. Au cerut pașapoarte 3843, cu alți 2382 de însotitori, de toți 6225. Cei mai mulți din Transilvania și Bănat, apoi Bucovina, Basarabia și mai puțini din Vechiul Regat. Se înțelege că au fost mai mulți bărbați decât femei, și mai ales în vîrstă dintre 18–24 și 40 de ani, tomai când brațele de muncă sunt mai tari.

Mulțimea mare au fost agricultori, adeca economi, apoi muncitori, meseriași, comercianți și numai puțini oameni cu carte.

După neam au fost:

Români	6,225—1,278
Unguri	1,541
Nemți și ſvabi	2,445
Serbi Croați	175
Jidovi	652
Alții	134

Socotit după numărul locuitorilor țării mai mulți nemți au plecat apoi unguri și alte neamuri și mai puțini Români cam 20% la sută față de 80% dintre cei de neam străin (minorități).

Cei mai mulți pleacă în America de nord, în Statele Unite, din Ardeal mulți și în America de sud.

Acum s'a făcut în România întâia numărătoare de acest fel, și ne bucurăm, că printre cei ce pleacă sunt mai puțini Români, după numărul locuitorilor țării, și aceștia mai ales ardeleni, împrieteni cu gândul plecarii din vremile de mai năiente. Altfel Romanul e legat cu sufletul de pământul unde trăiește și acum când el e stăpân pe țara lui, va simți și mai puțin nevoie de a lăua drumul mărilor, cu multe primejdii.

Duminica a 2-a după Rusalii: despre pescuirea sufletească.

«In vremea aceea umblând Isus pe lângă marea Galileei, a văzut pe doi frați: pe Simon ce se numește Petru și pe Andrei frațele lui, aruncându-și mreaja în mare că erau pescari.

Si a zis lor: veniți după mine, și vă voi face pe voi vânători de oameni.

Iar ei îndată lăsându-și mrejele au mers după dânsul.

Si de acolo mai înainte mergând, au văzut pe alți doi frați: pe Iacob al lui Zevedei și pe Ioan frațele lui, în corabie cu Zevedei tatăl lor, cărpindu-și mrejele lor; și i-a chemat pe dânsii.

Iar ei îndată lăsând corabia și pe Zevedei tatăl lor, au mers după dânsul.

Si a străbătut Isus toată Galileea, învățând în adunările lor și propovînd Evangelia împăratiei și tămăduind toată boala și toată neputința întru popor».

Evangheliile ne spun că de mulțiori Hristos se suia în corabie și învăța de pe mare poporul ce-i asculta cuvântul. Cu un astfel de prilej Hristos a spus următoarea asemănare: «Împăratia cerului este asemenea pânzei (năvodului) aruncate în mare, cu care se prind tot felul de pești și care, dacă se umpsle o scot pescari la margine și așezându-se aleg peștii cei buni în vase, iar pe cei răi îl lăpădă. (Matei cap. 13 verset 45–48).

Isus Hristos a fost dumnezeescul pescar care a aruncat pentru întâiadată în mare cea largă a lumii mreaja (năvodul) învățăturii măntuitoare, ca să prinze în pânzele ei pe toți oamenii. Trei ani de zile Hristos, dumnezeescul pescar, a pescuit neîncetat suflete pentru împăratia lui Dumnezeu. După învierea și înălțarea sa la ceriu, Hristos n'a lăsat mreaja măntuirii fără corabie și fără pescari. Biserica ne-a rămas ca o corabie măntuitoare (și de aceea e și zidită în forma unei corăbii ce plutește și ce trece peste valurile vieții) iar apostolii (și după ei urmașii lor: episcopii și preoții) au rămas ca să arunce mereu

mreaja învățăturii și pescuitul de suflete pentru împăratia lui Dumnezeu, până la sfârșitul lumii. Pentru această pescuire cheamă Isus pe cei patru pescari în evanghelia de Duminecă zicându-le: «veniți după mine și vă voi face pescari de oameni».

Criștinilor! Lumea și viața noastră e mare cea largă și plină de vânturile și furtunile patimilor, ispitelor și păcatelor. Biserica și evanghelia lui Hristos este corabia ce plutește peste această mare ca să pescuiască sufletele noastre pentru împăratia lui Dumnezeu.

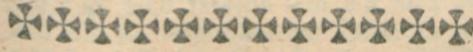
Biserica și Scripturile aruncă mereu năvodul învățăturii și măntuirii pentru toți, dar dacă nu se mantuiesc toți nu e de vină biserică și nu sunt de vină Scripturile. Ascultați cum însuși Hristos spune că «pânza aruncată în mare prinde multe feluri de pești... și după ce se scot peștii afară atunci se aleg cei buni din cel râi...».

Criștinilor! Ascultați și faceți învățăturile bisericii și a Scripturilor pentru a la a doua venire, când se va desface năvodul pescuirii de suflete, și voi să vă aflați între peștii cei buni.

L. Tâlcitor.

In pustia năczurilor...

Despre Agar, slujnița lui Avram, ne spune Biblia, că după ce a fost izgonită din casa lui Avram, a ajuns în pustie cu copilașul ei. Rătăcind prin pustie i s-a sfârșit pânea și apa și ca să nu-și vada cu ochii copilul murind de sete, îl lăpădă sub un tuș și depărându-se puțin dela dânsul își ridică ochii spre cer și plânse și începând să plângă. Își au auzit Domnul glasul Agarei și al copilului și a trimis înger din cer care i-a zis: «nu te teme Agar». «Si a deschis Dumnezeu ochii ei și a văzut fântână de apă vie și mergând și-a adăpat pruncul». (Facere cap. 21).

Agar în pustie.

De o vreme încoace și noi ca și Agar par că am ajuns în un fel de pustie a năczurilor și greutăților. De ani de zile rătăcim și noi în o pustie de lipsuri și năczuri care nu se mai găsă, ci par că tot mai mari și mai multe se fac. Iacă spre pildă căte venirea peste capul nostru numai de astă primăvară încoaci:

Ape mari avuserăm pe la începutul primăverii, frig și zăpadă dețe pe la Paști, veni apoi musca columbacă care omoră 15 mil de vite făcând pagubă de 100 milioane. Odată cu musca veni seceta, iar după seceta în multe locuri s'a slobozit grindină pustiitoare. Într'un județ din Vechiul Regat, s'au ivit lăcustele și pe deasupra tuturor scumpețea crește întruna ca apa (și căte alte năczuri poate că ne mai așteaptă până la gătătul anului). Cu adevărat par că trăim plăgile Egiptului de pe vremea lui Faraon din Biblie.

Despre cum să scăpăm din pustia năczurilor de astăzi, se discută mult acum. Prin sfatul țării, prin gazele, prin adunări, precepătorii arăta că astăzi și astăzi și pricina

relelor și așa am putea scăpa de ele (cu muncă mai multă). Dar să nu uităm că numai singur Dumnezeu ne poate scăpa. Putem noi ară și sămăna toate ogoarele României Mari căci dacă Dumnezeu de sus nu dă vreme potrivită, perim de foame cu toată munca noastră. Ne trebuie binecuvântarea Domnului de sus peste munca noastră, dar această binecuvântare se pogoară numai peste purtările cele bune.

În clipa cea mai grea, Agar a descuriat mila cerului cu rugăciune și lacrimi. Așa și noi, numai cu rugăciune, cu lacrimi și cu întoarcere către Dumnezeu vom putea descuria mila, iertarea și ajutorul tatălui ceresc.

Biblia ne spune că lui Agar i s'a deschis ochii, după ce a plâns, și i s'a arătat fântână cu apă vie. Așa și nouă, întoarcerea cu rugăciuni și lacrimi către Dumnezeu ne va deschide ochii cei sufletești ca să vedem și să înțelegem că numai apă cea vie a credinții și învățăturilor lui Isus ne poate scăpa din pustia năczurilor.

Să ne pogorâm în popor.

— Studenții noștri teologi la Loamnăș. —

Un obiceiu vechi și bun era în vremile de pace acela că tinerii noștri studenți dela seminarul «Andreian» (școală de preoți și dascăli) se pogorau în mijlocul poporului cu cântări, cu învățături, cu sfaturi bune și frumoase. Răsboiul a rupt pe o bucată de vreme firul acestui obiceiu vechi și bun. Acum însă studenții din teologie au început să lege din nou firul rupt de răsboiu.

A doua zi de Rusalii, studenții noștri teologi de aici din Sibiu, s-au pogorât cu un foarte frumos Concert în comuna Loamnăș, din apropierea Sibiului. S-au cântat cântări religioase și naționale, s-au ținut vorbiri, pe urma căror poporul a rămas insuflețit, măngăiat și mulțumit. Laudă se cuvine tinerilor studenți cari încă de pe acum dau doavă despre dragostea ce o poartă față de popor în mijlocul căruia se vor pogori mâne ca păstori sufletești. Laudă se cuvine și părintelui din Loamnăș care mult a ostenit pentru reușita acestui concert și mult a suferit pentru România-Mare prin temnițele dela Cluj și tabăra de internații dela Sopron.

Păreri cu privire la prețul grâului

— scumpirea lui nu se va putea încunjura. —

Dé o vreme încoaci se discută iarăși afacerea cu grâu și prețurile ce se vor pune pe grâu cel nou. Orășenii strigă în gura mare că guvernul e dator să asigure pâne ieftină pe seama orașelor, adecum prețul grâului trebuie să stea pe loc. Dar față de această părere, precepătorii spun că «nu trebuie să ne tânguim atât pentru scumpirea pânei, cât mai ales pentru scădere recoltei grâului». Precepătorii arăta că dovezii în mană că anul acesta s'a sămănat cu 400 de mil de hectare mai puțin ca anul trecut și că în toată România întreagă abia s'a sămănat atâtă cât se sămăna în vreme de pace numai în Vechiul Regat. În față acestor constatări, unii precepători în trebile economice ale țării recomandă următoarele măsuri față de grâul cel nou:

1. Libertatea deplină a exportului de grâu nu se poate nici anul acesta îngădui căci astă ar însemna să rămânem fără pâne. Mai întâi trebuie să se asigure lipsurile țării și numai ce va întrece să se exporteze.

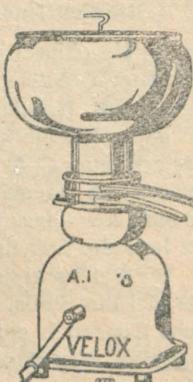
2. Dar de altă parte economii să fie incurajați și sămăna că mai mult grâu, căci altcum România, jara grâului, va ajunge să nu mai poată exporta nici măcar o banjă de grâu. Dar această incurajare nu se poate face cu prețuri maximale, cari să facă grâu mai ieftin ca porumbul și orzul, ci trebuie făcută așa ca prețul grâului să fie ridicat peste prețul cuceruzului, orzului și ovăsului. Astăzi, porumbul, orzul și ovăsul se vinde cu 10–15 mil Lei mai scump la vagon decât grâu maximat și treaba astă îndeamnă pe plugari să bage în pământ alte cereale și nu grâu. Prețul grâului să fie stăverit așa, ca cel puțin cu 50 la sută să fie mai scump decât porumbul și orzul. Dacă porumbul și orzul se vinde azi cu 40 mil Lei vagonul, grâu să se vândă cu 60 mil Lei vagonul. E adevărat că în chipul acesta pânea se va scumpi, cea neagră la 5–6 Lei, iar cea albă la 8–9 Lei, dar această scumpire va aduce sporirea recoltei de grâu, iar când va fi grâu din belșug, atunci pânea se va ieftini chiar și fără prețuri maximale.

Se aude că guvernul vrea să lase slobod comerciul de grâu între hotările țării. Să și facă lucrul acesta că mai currend, pentru ce se întâmplă? Economii din jurul Bucureștilor spre pildă nu mai scot grâu de vânzare în târg cu preț maximal, ci se duc la București cu porumb și vând mălainul cu 5 Lei kilogramul și cumpără pânea cu 3 Lei 50 bani coaptă gata. Prin alte părți oamenii dau grâu la porci, ca să poată vinde (mai scump) porumbul și orzul porcilor...

Acestea sunt părările ce se discută despre prețul grâului nou și guvernul este dator să aducă judecată dreaptă în această afacere, care privește deaproape una din țările țării noastre.

Lăptăritul va avea un mare viitor.

In legătură cu plu-găria, oamenii noștri dela țară se indeletnicește și cu alte feluri de lucrări și ocupării ca: pomăritul, grădinăria, viile, albinăritul, vermi de mătasă. Dar dintre toate indeletnicirile ce le fac economii noștri pe lângă plugărie, cea mai mult căutată și răspândită este creșterea vitelor, care dă 3 feluri de venituri: carne, muncă la jug și lapte. Acum ne vom ocupa aici la gazetă despre lapte.

Ce foloase avem din făcutul untului.

In Ardeal și Bănat se produce mai mult lapte decât face lipsa de lapte a oamenilor și așa s-ar putea preface unt din lapte în o măsură mai mare ca până acum. Din aceasta ar câștiga și economii mai mult pentru că laptele făcut unt aduce un câștig de bani mai mare.

Smântânirea.

Pentru a putea face unt din lapte, trebuie să alegem, să separăm mai întâi materialele grase din lapte. Dar nu tot ce se alege din lapte când se face smântânirea e unt, ci odată cu aceasta se ridică deasupra și alte părți ale laptelui. Pentru alegerea untului din aceste părți ale laptelui s-au inventat fel de fel de aparate și smântânirea cu aceste aparate se numește smântânire centrifugală, (adecă cu mașina) în deosebire de smântânirea de rând ce o fac femeile pe la țară.

Ce foloase aduce smântânirea cu mașina (centrifugală).

La smântânirea fără mașină (naturală) în cel mai bun caz $\frac{1}{5}$ (a cincia parte) din unt rămâne în laptele smântânit, pe când

la smântânirea cu mașina abia $\frac{1}{50}$ (a cincia parte) și în cel mai rău caz $\frac{1}{20}$ parte din unt rămâne în laptele smântânit. Al doilea folos este că suntem scutiți de a păstra laptele mai multe zile până să se prindă. Cu mașina de smântânit, smântânim laptele îndată după mulgere, așa că laptele nu se mai poate strica, iar laptele smântânit, fiind încă dulce și bun de mâncare. Smântână esită din mașina de smântânit este curată, întrucât toate necurătenile au rămas pe păreții mașinei. Adevărat că smântână aceasta nu e așa grasă ca cea aleasă fără mașină, dar în schimb e mai dulce și lesne de păstrat.

Societăți cooperative de lăptărie.

Așa cum de societăți vedem la Sași, care s-au strâns în cooperative de lăptărie pentru a putea folosi astfel de mașini de făcut smântână și de bătut unt. Fiecare membru al cooperativei își duse laptele dela vacile lui și îl bagă în mașina de smântânit și bătut unt. Cu asta sporuluesc și vremea ce ar trebui să o piardă cu făcutul untului și câștigă și unt mai mult. Astăzi sunt cooperative unde se lucrează pe zi și peste 20 de mii de litri de lapte.

Care mașini de smântuit și bătut untul sunt mai bune?

Sunt multe fabrici care fac astfel de mașini. Dintre toate felurile de mașini, ca cea mai bună să audeverit sistemul «Velox». Chipul de mai sus arată o astfel de mașină sistem, «Velox». Asemenea se pot recomanda sistemele «Titania» și «Alo», toate fabricate în Germania.

Despre modul de funcționare și îngrijirea acestor aparate centrifugale vom scrie bucuros în una din numerele viitoare ale gazetei noastre, dacă vom primi dela ceteriorii noștri veste, că se interesează unul sau altul de aceste lucruri. I. S.

Oameni să și asigure sămănăturile împotriva grindinei. Este o asigurare de stat la așa numita «Casa centrală a improprietărilor, direcția generală a Cooperativelor sătești» din București, unde se pot asigura sămănăturile (asigurarea se poate face și la unele bănci de asigurare de pe la noi). Încă de astă primăvară statul a organizat la mai sus amintita firmă un serviciu anumit pentru asigurarea sămănăturii sătenilor și despre asta s-a trimis veste și înștiințare pe satele noastre. Ceice își asigură sămănăturile, fac un lucru cunoscute că își asigură munca și truda de pe un an de zile.

Pățania unor oameni

cari au căpătat pământ și acum sunt mulțumiți.

D-le Redactor! În scumpa noastră gazetă, «Lumina Satelor», ceteam și multe plângeri dela mulți oameni năcăjiți. Acum noi ne-am gândit să vă trimitem o veste și de bucurie și de mulțumire între oameni. Comuna noastră, Bretea-Murășană, în vremile de pace era în iobagia baronului ungur Jozsika, căci dintre 150 de familiile, numai 4 aveau câte 5—10 jugăre de pământ, ceialalți abia vatra căsii și lucrau în moșia baronului.

Moșile baronului erau arândate unui jidă, Ivaș, carele în revoluție o luă la sănătoasa cătră Budapesta. Mai târziu baronul a arăndat moșia unui român, carele credea că «acum ori nici odată» o să se imbogățească.

In anul 1919 Consiliul Dirigent detine un ordin că moșile arândate speculanților să se arândeze poporului. Dar acest ordin n'a putut ajunge până la noi, pentru că subarândatorul român avea rude prin Consiliul Dirigent.

După mai multe căli pe la Consiliul Dirigent și rugări făcute de bunul nostru păstor, Gavril Simedria, ne trezim într-o dimineață că ne cheamă la pretură pe vreo 50 de înși și un domn, trimis dela prefectură ne primește dintr-o cuvântul: «voi sunteți bolșevici».

Răspunde unul dintr-o noi: Ba Doamne ferește domnule! dar uite cum stăm noi și ce năcăzuri avem...

La astă răspunde domnul comisar: «Tu vîi mână la Deva», așa cătră al doilea, așa cătră al treilea, și apoi trăcere, că vezi Doamne umbrai bătale (25).

Poate că am fi ajuns pe la Deva să luăm băte și temniță de nu era cu noi și preotul nostru, care venise cu noi ca și păstorul cel bun care nu și lasă oile și fugă la vreme de primejdie. La judecata comisarului preotului nostru s-a ridicat și cu glas apăsat a zis «Nu așa Domnilor, nu așa! Iau eu răspunderea pentru acești oameni că nu sunt bolșevici și dacă nu vă mulțumiți cu această garanță, apoi voi veți răspunde de ce va urma». La astă, domnii au holbat ochii și aruncând căutătorii crâncene preotului său retrăs la sfat, iară sfatul de data astă n'a mai hotărât băte, ci a hotărât că Domnul subarândator să ne dea puțin loc de pășune că noi nici pășune n'avem la cele 100 capete de vite. Cu preț însoțit se hotărî a ni se da această fărâmă și noi bieții ne învoiram și așa.

Dar bunul nostru păstor nu se odihni până când în anul 1920 simulse tot pământul (vre-o 600 jugăre) din mână arândatorului și ni-l împărți nouă.

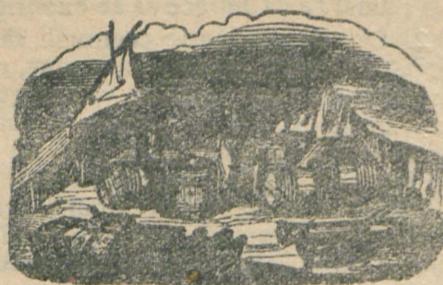
Azi, mână vom fi improprietări căci moșia s'a exproprietă. Hădosul de baron, încercă și acum să nămească pe Domnii noștri, — dar preotul nostru le-a zis cam așa «Domnilor să nu cetezați să faceți nedreptate turmei mele, că am ac de cojocul vostru».

Azi avem cu 600 jug. pământ mai mult, ca înainte de răsboi, avem pășune 300 jug. și 800 vite și o să căpătam și pădure, și ne simțim, pe deplin mulțumiți cu soartea noastră. La noi s'a adeverit cuvântul Sfintei Scripturi că «păstorul bun își pune și capul pentru oile sale».

Trăiască săpânțarea țării! Trăiască bunul nostru păstor.

Bretea-Murășană la 20 Mai 1923.
George Ardelean și Aron Popa,
zugrari.

Cum umblă târgurile și negoțele.

Târgurile din săptămâna aceasta (după calendarul nou):

10 Iunie: Panticeu. 11. Carșfalău, Gârcei, Macfălău, Moldova nouă, Petriș, Racoșul de jos, Șeica mică, Sighișoara, Șintereag, Turda, Vințul de Jos. 13. Hodod, Ticușul săs. 14. Mercurea (jud. Sibiu), Sfântul George, Teaca. 16. Mănăsturul unguresc, Zăbala.

Leul iarăși a căzut.

Leul iarăși a căzut sub 8 centime (7·60) franceze și cu asta odată au căzut și părările acelora care spuneau că valuta (prețul) Leului se va ridica până cel puțin la 10 centime și prin asta scumpetea va mai scădea. Guvernul a cercat să țină sus prețul Leului prin cumpărare de Lei în străinătate, dar s'a adeverit că prețul banilor noștri nu-l poate ridica decât muncă mai multă și organizație mai bună în țară ca să putem vinde cât mai mult altor țări. Leul nu se urcă statoric poate tocmai de aceea că străinii dau cu socota că nu avem ce le vinde.

Cu exportul de vite, afacerea stă tot așa că guvernul încă n'a ingăduit permise nouă, decât pe cele vechi, cerute în luna Aprilie. De altcum vitele se țin la preț în vederea că exportul va trebui să se deschidă, fie că și numai în parte.

Export pentru peile de câne s'a slobozit, dar gurile rele spun că speculanții au cerut acest export cu vicleșug, pentru că în locul peilor de câne, să poată trece pei de boi, de cai și alte vite.

ECONOMIE.

Cum umblă vremea și cum stau sămănăturile?

Starea economică a țării pe luna Maiu.

După datele oficiale strânse la Ministrul, starea economică a țării pe luna Maiu a stat cam așa: In jumătatea primă a lunei vremea a fost secetoasă. N'a plouat decât în câteva județe de munte. Pe unele locuri a căzut și grindină, făcând mari pagube. Sămănăturile de toamnă stau bine și arată semne de recoltă bună, dar sămănăturile de primăvară sunt mai slabe din pricina secetei dela începutul lunei. Seceta a întrerupt și sămănăturile de porumb și răsărirea lor. In jumătatea a doua a lunei au umblat și ploi care au îndreptat mult sămănăturile.

Cât s'a sămănat?

Grâu s'a sămănat cu 45% mai puțin ca anul trecut, adecă aproape numai pe jumătate. Orz s'a sămănat cât în anul 1922, iar despre porumb nu se știe încă anumit cât s'a sămănat.

Grindină. Asigurați-vă sămănăturile!

La ministru de agricultură au mers o grămadă de înștiințări despre pagubele cele care făcăt grindina în multe sate și județuri. Din acest prilej ministru îndeamnă pe

Să mai și rădem.

Cartea țiganului.

Un țigan intrat în armată ca răgută, după câteva săptămâni se gândi să trimită o carte acasă și cum nu știa scrie, rugă pe plutonierul să-i scrie. Plutonierul îl ascultă și luând piană, hârtie și cerneală îl pofti pe țigan să-si spue dorințele.

Atunci țiganul astfel începu:

«Apoi serie Domnule plutonier, *Of!* și apoi *Of!* și incodată *Of!* Acum scuipă și lipesește c'apoi stie ei cum o duc eu p'acic!»

Stirile săptămânei.

Regele și Regina Serbiei în vizită la București. Din prilejul împlinirii unui an de căsătoria Principesei Maria Orașa cu regele Serbiei, domnitorii Serbiei au venit la București să prăznuiască aici în țara miresei-Regină această aniversare. La gara din București au fost primiți cu mult alătu.

Din păcatele noastre. Un deputat vorbind în casa țării despre specădă a spus că și statul ajută specula cu aceea că transporturile pe tren se fac cu fel de fel de greutăți. Pe la tren nu mai încapi de speculanți cari cuprind vagoane cu precădere, adecă de acelea cari se încarcă și se trimit fără zăbavă. «Dovedește lucru acesta!» a strigat un alt deputat. Atunci deputatul a băgat mâna în buzunar și a scos un document prin care a dovedit cu date scoase dela Căile Ferate că toate vagoanele cu precădere au fost date jidaniilor. Iată unul din multele noaste păcate: imbogățim pe străini, s-au mai bine zis încălzim șerpi.

Românul ține minte... și binefacerea. În vremea Ungurilor, noi Români din Ardeal am avut un mare prieten din Anglia, un invățăt cu numele Seton Watson, sau Scotus Viator cum se îscălaea. De mulți ani s'a pogorât acest invățăt între noi pe vremea asupririlor ungurești să ne asculte păsurile și de mulțiori s'a ridicat cu glas de protestare în fața lumii, arătând cum ungurii ne închid școlile și ne fac nedrepătări. Acum cu vremile schimbante, marele nostru prieten, s'a gândit să mai vină iarăși la noi să ne vadă și să spăși din stările de mai înainte. Din acest prilej, Români i-au făcut o preafrumoasă primire la Cuj. La Universitate s'a ținut un fel de prăznuire în cinstea lui. Invățătii noștri au arătat meritile și binefacerile ce nile a adus acest prieten. La prăznuire a luat parte și Principele Carol.

Dar recunoștința Românilor nu s'a oprit numai la atât. Marele nostru prieten a fost ales și membru al Academiei Române, adecă i-s'a dat cinstea cea mai mare pe care i-o poate da o țară și un neam. Să trăiască!

Drepturile de penzie ale orfanilor de răsboiu. Ministrul de răsboiu a aprobat o prelungire de 2 ani pentru regularea drepturilor la penzie a orfanilor de răsboiu. În legătură cu această prelungire, «Ocorea Orfanilor de Răsboiu» din București (Calea Victoriei 218) face de cunoscut văduvelor de răsboiu și altor interesați în această afacere că pentru regularea drepturilor la penzie a orfanilor trebuie să se adreseze cu actele cerute de lege de dreptul Cercului de recrutare de unde se ține. — Pentru orfanii de răsboiu de ambii părții, se va cere mai întâi tutorie asupra lor, căci fără aceasta ministrul de răsboiu nu dă dreptul de penzie.

Ce fel de păduri se vor expropria? Comitetul Agrar dela București într-o săptămână tînuită săptămâna trecută a hotărât că în înțelesul Reformei Agrare sunt a se expropria și pădurile «personelor juridice publice», adecă a comunelor și fundațiunilor, a bisericilor, a mănăstirilor, școlilor, universităților, spitalelor și alte instituții. Se vor lăsa instituțiunilor publice numai atât că face trebuința lor, restul se va expropria.

Cum merge stupăritul și cât va fi de scumpă mierea? Din vîrstă vremii uscate care n'a pus umzeala destulă în flori, se dă cu socoata că anul acesta de stupărit nu va fi din cel mai imbelüşugat. În ce privește prețul mierii celei noi, după ce mierea se ține cu prețul zăharului, se crede că va fi de 50—57 Lei kilogramul în mare, iar în mic cam 60—70 Lei.

S'au ivit lăcustele. La ministru de agricultură a venit înștiințare din județul Tulcea că acolo s'au ivit un mare număr de lăcuste cari nimicesc câmpii întregi. Tot așa veste a venit și din băilele Dunării.

Lăcustele s'au ivit și în unele părți din Ungaria. În comitatul Vaș a șediat armata și locuitorii să stăriască această plagă.

Când ne gândim că numai că am scăpat de musca cea rea, cu adevărat par că trăim plăgile Egiptului de pe vremea lui Faraon din Biblie... pentru multele noastre păcate.

Un imprumut de 100 milioane franci a votat parlamentul francez pentru România. Imprumutul se va folosi pentru întărirea armatei.

Un lunatec umbără noaptea pe coperele caselor. Într-o noapte din săptămâna trecută, pe la orele 2 după miezul nopții, un om îmbrăcat în hainele de noapte s'a ivit pe copereșul unei case cu 4 rânduri din București. Poliția și trecătorii ce se aflau în vremea aceea pe stradă, rămaseră în lemnii de groază văzându-l cum se preumbla fără nici o frică pe lângă streșina copereșului. Nici unul nu ceteza grăi ceva de frica să nu se trezască lunatecul și să cază jos în stradă. După mai multe minute de preumblare, lunatecul s'a coborât jos pe scocul copereșului, unde și așteptau neamurile cari l-au trezit și puindu-l în automobil l-au dus acasă. Lunatecul era de neam ales, fiul unui profesor.

Pagubele tăcute de musca columbacă, după socotile ministrului de agricultură ar fi 8—10 mii capete de vite în preț de 30 milioane. Dar față de această socotă, un principeț arată că pagubele sunt cu mult mai mari. Musca a omorât nu 8, ci 15 mii de vite în preț de 100 milioane.

Călduri mari au fost la București (53 grade la soare). Înainte de astăpărarea și ploile ce au dat acum au fost călduri mari în toată țara, dar mai ales în Vechiul Regat. La București, căldura și înădușala ajunsă de nesuferit și de nemai pomenit. În zilele de 3, 4 Ianie căldura era la soare, lângă pământ de 53 grade (adecă aproape să fie săptămâna căldură soarelui), la soare deasupra pământului 40 grade, iar la umbră 36 grade. În urma acestor călduri, asfaltul străzilor s'a înmoiat așa de tare încât roțile cărușelor și ghetele trecătorilor făceau urmă în el. Multă oameni au amețit de căldură. Călduri mari au fost și în Oltenia, Banat și mai ales pe Bărăgan, unde n'a plouat de o lună.

Lumea se pusese pe gânduri pentru aceste călduri cari amenință sămănătările. Dar a dat Dumnezeu și vremea să'u ușurat. A căzut însă în multe locuri grindină după o așa înădușătură.

Grindină de mărimea ouălor. *Vestile de grindină* s'aud din toate părțile țării. După căldurile înădușitoare dela începutul săptămâni trecute, era de temut că vor urma furtuni cu grindină. Si de ce te temi nu scapi. Aproape în toate părțile țării au fost săptămâna trecută furtuni cu grindină. Grindina cea mai puștișoare a căzut în Vechiul Regat. La Constanța grindina a fost de mărimea ouălor de găindă și a spart ferestrele caselor. Grindina a omorât chiar și vite mari și a spart capete de oameni. Tot asemenea în ținutul Buzăului. Trenul Fetești—Buzău a fost prins de grindină în drum și grindina a spart toate ferestrele trenului. Pe un copil ce pășea vitele în camp l-a omorât. Grindina a nimicit sămănătările, viile și pomii.

Si la noi în Ardeal a căzut grindină în multe locuri. La Brașov vîforul și grindina a doborât arbori de grosimea omului. Deasemenea vin știri de grindină din Dicioșană, din jurul Clujului și din alte părți. Pagubele sunt de milioane.

După Alba-Iulia — Belușul. Pilda lui Marmaggi care n'a voit să intre în biserică Incoronării și a tras în această greșală și pe vîlădicii români uniți, începe să fie urmată și de alții. Gazeta «Belușul» din Beluș scrie că din prilegialul praznicului de 10 Maiu, studenții români dela liceul greco-catolic din Beluș, (invățăți de dascălii lor) n'au vrut să-și descompună capul când s'a inceput slujba oficioasă a bisericii ortodoxe în piata orașului. A trebuit să intervină căpeteniile armatei să le dea pălăriile jos. Urât lucru!!

Sărmană Moldovă... ai ajuns e Palestina a jidovilor! Partea cea mai cutropită de jidovi din țara noastră este Moldova, un adevărat stup și furnicar de jidani. Ascultați spre pildă cum stau jidovii în Iași, capitala Moldovei. Din cele 160 de fabrici nici una nu e românească, ci toate de ale jidovilor; din cei 114 angriști (comercianți ce vând în mare), nici un creștin; din 890 boltași de haine, numai 2 sunt creștini; din 663 boltași-băcani, numai 4 sunt creștini; din 390 de ferari 1 creștin; din 36, magazine de sticlă, nici una creștină; din 840 de croitori, 19 sunt creștini; din 206 pleuari, 6 sunt creștini, iar din cei 1614 crășmari, 121 sunt creștini. — Si-apoi să mai zică cineva că n'au dreptate studenții nostri.

Aviz. Sub Nr. 9874 din 7 Mai 1923 se amintește din nou din partea Direcției Generale a Serviciului Sanitar, că este interzis a impacheta alimente la vânzare în hârtie tipărită sau scrisă (de arhivă sau maculatură). Contravenenții se pedepsesc în sensul ordinelor în vigoare. Publicul cumpărător este rugat, ca la cumpărare să insiste însăși la respectarea acestei ordonațe.

Mulțumită publică

pentru un dar de 23 mii Lei, venit dela America.

In comuna Ucia de sus, (jud. Făgăraș) avem dela începutul anului 1922 un «Camin Cultural» care a arătat destul de incoaci cele mai frumoase roade și rezultate. Are o bibliotecă cu peste 300 de felurite cărți pe care oamenii le cetesc cu multă răvnă mai ales în timpul iernii. Avem gazete și reviste potrivite pentru popor, iar în vremea din urmă s'a înjeghebat și o «orchestră» sub conducerea lui Vasile Z. Bărbat și într-un timp scurt a făcut cea mai bună îspravă. După insă «Caminul cultural» nu și are localul său, ne-am adresat pentru ajutor la unii frați de-a noiștri aflați în America.

Glasul nostru a aflat răsunetul dorit, pentru consăteanul Nicolae Manole Nan, din Canton Ohio prin lista trimisă la adresa dânsului ne-a colectat frumoasa sumă de 23 400 Lei, dela mai multe însemnații:

Ioan D. Sărbu 10 Dolari, Ioan M. Nan 5 Dolari, Vasile M. Voila 3 Dolari, Nicolae D. Flenciua 5 Dolari, Dumitru Ilie 3 Dolari, Ioan G. Bărbat 5 Dolari, Ioan Giudea 1 Dolar, Ioan Z. Stefan 5 Dolari, Vasile G. Lebu 5 Dolari, Nicolae M. Nan 5 Dolari, Vasile M. Stefan 5 Dolari, Ioan A. Vlad 3 Dolari, Ioan D. Smădu 3 Dolari, Ioan G. Tîrnă 5 Dolari, Nicolae I. Silea 5 Dolari, Alexandru Bărbat 5 Dolari, Vasile I. Silea 5 Dolari, George N. Muntean 3 Dolari, Nicolae Stoia 1 Dolar, Constantin Vestemean 1 Dolar, Andrei Trimbis 1 Dolar, Nick Bărdăș 1 Dolar, Dîse D. Bărbat 3 Dolari, Nicolae D. Zneadu 3 Dolari, Ioan N. Ghindea 3 Dolari, Nick Dragomir 50 Cenți, Nick Albu 50 Cenți, Mihaiu Pol 50 Cenți, Jurca 25 Cenți, Victor Bernea 50 Cenți, Dumitru Șuteu 50 Cenți, Pit Bancioiu 1 Dolar, George Poplăcian 1 Dolar, George Butureanu 1 Dolar, Nicolae I. Hoaja 3 Dolari, Ioan G. Ghindea 3 Dolari, Ioan G. Bărbat 5 Dolari, Ioan N. Vlad 5 Dolari Simion Popa 50 Cenți, V. Sarașan 50 Cenți, Ioan Băncioiu 50 Cenți, Vasile Tanase 50 Cenți, Lazăr Boeriu 50 Cenți.

Subsemnații le aducem și pe această cale în numele «Caminului Cultural» din Ucia de sus cele mai calde mulțumiri și urări de bine.

Ucia de sus, la 23 Maiu 1923.

Nicolae Voila, Ioan Bărbat,
inv. presed. societ. inv. secretar, bibliotecar al „C. C.”

Vizitați !

Prima pietrărie românească

unde se află Cruci și Monamente de tot soiul.

= Prețuri moderate. =

Cu stimă IOAN CHIDU,

măestru piețar,

Sibiu, str. Podului 7/a

(lângă biserică gr.-cat.)

(54) 8-20

O mașină de secerat și legat,
firma Kormic (patentă), în stare bună de funcționare,
din cauza plecării se află de vânzare și se poate
vedea în Sibiu, str. Podului Nr. 5. (83) 1—

O valorizare ratională a laptelui
se poate obține numai prin întrebunțarea unui

Separator de lapte

(88) 1—1 și a unui

Putineu de unt!

Un separator amortisează
în scurt timp prețul său!

Separatori de diferite sisteme, toate prima clasă,
în calitate neîntrecuți, furnizează în condițiunile
cele mai avantajoase:

Departamentul mașinilor,

Sibiu, strada Sării Nr. 22.
Mediaș, Piața Cazarmeii Nr. 15.
Sighișoara, strada Baier Nr. 47.

CONCURS.

"Colonia de muncă dela hală Turnu-Roșu
a asistenței sociale" aduce la cunoștința celor
interesați că are vacante pe ziua de 1 Iunie a. c.:

2 posturi de spălătoare cu leață de 400
Lei lunar.

2 posturi de femei serviciu cu diurnă lu-
nară de 500 Lei și

1 post de brutar (eventual brutăreasă) cu
diurnă lunară de 800 Lei. (75) 3—3

Toți cu întreținere totală.

Doritorii se vor prezenta la Administrația
Coloniei cu acte în regulă pentru a face acțul de
angajament.

Administrația Coloniei.

Coase de oțel turnat,

cel mai bun fabricat.

◆ Uinelte de bătuț coasa ◆

← din oțel turnat. →

PIETRI DE COASĂ,

naturale și chimice.

:: Verigi pentru coase. ::

Tiocuri pentru cuții de coase

Liferează cu prețurile cele mai ieftine

Adolf Dengjel,

magazin de fierărie și de articole tehnice

Sibiu, str. Ocnei Nr. 4.

(73) (sub podul de fier). 2—2

Cumpăr tot felul de lu-
cruri găsite în
pământ cu licerările săpatului și
grăpatului etc., ca bani vechi (co-
mori), liceruri de aur, argint,
aramă, precum și petri scrise,
ciocane de piatră și bronz.

Nu aruneți nimică!

◆ Aduceți tot ce găsiți
la adresa:

IOAN CANDREA

furnisoriul Curții Regale Române

Sibiu, strada Regina Maria 41.

(50) 7—

LAZAR HEDU,

măestru zidar diplomat

Sibiu, str. Șurii-mici Nr. 5

ia în întreprindere orice lucrări de
construcții, precum: case, biserici,
școli, renovări etc. după diferite pla-
nuri. Primește comenzi atât la oraș
(71) — cât și la sate. — 2—3

Nr. 172—1923.

(87) 1—3

PUBLICAȚIUNE.

Prin aceasta se aduce la cunoștința publicului, cum că în comuna Călnic, județul Sibiu, se va ține de aici înainte în zilele de 3 Iulie și 2 Decembrie târg de țară de vite și în zilele de 4 Iulie și 3 Decembrie târg de mărfuri, apoi începând cu 3 Iulie 1923, în ziua de Marti, târg de săptămână (de vite și mărfă).

Călnic, 27 Aprilie 1923.

Primăria comună.

Faceti-vă membri

la

Societatea română de înmormântare din Sibiu

(întemeiată în anul 1900) ca să vă asigurați pentru cazul morții un ajutor de înmormântare de 500 până la 4000 Lei în cele mai ușoare condiții.

Membri poate fi oricare cetățean al României, bărbat sau femeie, dela vrăsta de 25 ani în sus.

Societatea aceasta s'a întemeiat în anul 1900 și a plătit până acum ajutoare de peste 100,000 Lei. Președinte este: Timotei Popovici, profesor; secretar: Ioan Marcu, conducătorul Librăriei arhidicezane; cassier: Patriciu Marcu, exactor arhidicezan.

■ Inscriptiile se pot face în fiecare zi la cassierul societății strada Mitropoliei Nr. 45 (edificiul Librăriei arhidicezane). ■

(84) 1—10

Am onoare a atrage atenția Onor. public din Sibiu și jur asupra întreprinderii mele de

POMPE FUNEBRE

SIBIU, strada Horia (Faurului) Nr. 1

și asupra depozitului bogat assortat cu toți articlii necesari pentru înmormântări dela cele mai pompoase până la cele mai simple cu prețuri convenabile.

Oferindu-mi serviciul prompt și conștientios rog Onor. public pentru binevoitorul sprijin.

(66) 3—

Cu stimă: Victor Kremer,
întreprinzător de pompe funebre.

Cel mai vechi atelier de zugrav român în Sibiu.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința stim. mele clientele, a Onor. public, cum și P. O. oficii parohiale, că sunt în posesia materialului trebuincios, de prima calitate, pentru executarea oficărilor lucrării aparținătoare brașei mele ca: pictarea de biserici în diferite stiluri (bizantin sau după modele cu adevarat românești), vănuitor școalelor, zugrăvitul fronturilor, (fațadelor) și a odăilor.

Atrag atenția On. public asupra modelelor cu motive românești potrivite pentru zugrăvirea odăilor. La cerere înaintez oferte în mod gratuit.

Asigurând Onoratul public de lucru cinstit, și prețuri moderate, semnez cu toată stima:

IOAN STANCIU, măestru zugrav

Strada Spinarea Canelui 31. ■ BIU Strada Spinarea Canelui 31.

SCHIMBARE DE LOCAL!

Subsemnatul am onoare a aduce la cunoștința Onor. public și stimatei mele clientele că mi am schimbat localul Primei fabrici române de stampile din Sibiu, aflătoare în strada Tigăriei Nr. 18 în

◆ STRADA TRIBUNII Nr. 14. ◆

Rugând Onor. public a mă onora și mai departe eu binevoitorul sprijin, semnez

(76) 2—2

Cu stimă Oct. L. Vestemean,
fabricant de stampile. — Sibiu, str. Tribunii Nr. 14.